

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi, samt antikens kultur och samhällsliv

Archaeology with General Specialisation, Scientific Archaeology, Osteoarchaeology, and Classical Studies.

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi, samt antikens kultur och samhällsliv är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2019-03-13 och ersätter den allmänna studieplanen för utbildning på forskarnivå i arkeologi (2015-04-28, dnr SU 521-0555-12). Den allmänna studieplanen gäller fr.o.m. dess fastställandedatum 2019-03-13.

2. Ämnesbeskrivning

Forskarutbildningsämnet arkeologi rör forskning om materiella spår av mänsklig verksamhet samt kulturella förhållanden från äldsta tid fram till och med nutid. Ämnet erbjuder fyra olika inriktningar: allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi, samt antikens kultur och samhällsliv.

3. Utbildningens mål

Utbildning på forskarnivå i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi samt antikens kultur och samhällsliv kan avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. En doktorand i arkeologi med någon av ovannämnda inriktningar kan avlägga licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå. Licentiatsetappen är inte obligatorisk för filosofie doktorsexamen.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

Områdesnämnden för humanvetenskap

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som ska avslutas med doktorsexamen.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden

visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

4. Behörighet och förkunskapskrav

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

avlagt en examen på avancerad nivå,

fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller

på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

4.2 Särskild behörighet

För att erhålla särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå i arkeologi krävs att med godkänt resultat ha genomgått kurser på avancerad nivå om minst 30 hp inom den inriktning (allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi eller antikens kultur och samhällsliv) ansökan avser inklusive ett examensarbete om minst 15 hp.

För särskild behörighet krävs även att den sökande behärskar svenska, danska, norska eller engelska. Språkfärdigheterna måste omfatta förmåga att läsa, tala och skriva på något av dessa språk. För sökande inom inriktningen Antikens kultur och samhällsliv krävs dessutom de språkkunskaper som betingas av ämnet för avhandlingen.

Behörighetskraven kan uppfyllas även av den som inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kompetens. Eventuell motsvarighetsbedömning av behörigheten bereds och beslutas i enlighet med institutionens besluts- och delegationsordning.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi samt antikens kultur och samhällsliv fattas av Institutionsstyrelsen vid Institutionen för arkeologi och antikens kultur.

Institutionsstyrelsen kan inte vidaredelegera beslut om antagning, däremot bereds beslutet av respektive inriktnings handledarkollegium. Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning eller antagning till utbildning på forskarnivå som avslutas med licentiatsexamen fattas av Humanistiska fakultetsnämnden. Det gäller även antagning av doktorander inom ramen för samarbeten som ska leda till gemensamma eller multipla examina.

Doktorand som tidigare varit antagen till utbildning på forskarnivå med licentiatsexamen som slutmål och önskar fortsätta studierna till doktorsexamen i samma ämne måste ansöka om plats vid ordinarie utlysningstillfälle. Antagning görs i förekommande fall enbart för studier under den tid som återstår fram till doktorsexamen.

Eventuellt lediga platser i utbildning på forskarnivå i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi samt antikens kultur och samhällsliv annonseras två gånger årligen på Stockholms universitets webb, med sista ansökningsdag 15 april respektive 15 oktober.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Grunden för urval bland de sökande som uppfyller behörighetskraven till utbildning på forskarnivå i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi samt antikens kultur och samhällsliv är graden av förmåga att tillgodogöra sig sådan utbildning. Urval görs av respektive inriktnings handledarkollegium. Urvalet görs på basis av följande kriterier:

1. Tidigare utbildning i allmänhet. Bedömning sker med hänsyn till såväl djup som bredd i tidigare utbildning.
2. Tidigare vetenskaplig produktion. På basis av examensarbeten från grund- och avancerad nivå samt i förekommande fall annan skriftlig vetenskaplig produktion bedöms den sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid bedömningen beaktas också tidsaspekten, d v s i vilken utsträckning den sökande har visat förmåga att utföra sina tidigare vetenskapliga uppgifter inom givna tidsramar. Dessutom görs, utifrån en jämförelse av de vetenskapliga alstren, en bedömning av den sökandes vetenskapliga utveckling. Den vetenskapliga produktionen bedöms med avseende på kritisk förmåga, analytisk förmåga, självständighet samt kreativitet.
3. Forskningsplan. I samband med ansökan ska sökanden kort redogöra för sitt tänkta forskningsområde. Redogörelsen ska innehålla problemformulering/ar och en skiss över genomförandet av forskningsarbetet. Planen bedöms med avseende på relevans, originalitet samt genomförbarhet inom given tidsram (d v s under en period motsvarande fyra års utbildning på heltid).

4. Tillgänglig handledarkompetens.
5. Samarbetsförmåga. Den sökandes förmåga till samarbete bedöms utifrån t ex referenser, intyg eller intervjuer.
6. Övrigt. För sökande inom inriktningen antikens kultur och samhällsliv är det meriterande att ha inhämtat 30 hp i medelhavsländernas antika kulturer i form av särskilda kurser givna av de svenska instituten i Aten och Rom.

Vid antagning och urval av sökande till utbildning på forskarnivå i arkeologi ska Institutionsstyrelsen beakta vad som föreskrivs i fakultetens riktlinjer.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildning på forskarnivå i arkeologi finns med följande inriktningar:

1. Allmän arkeologi
2. Laborativ arkeologi
3. Osteoarkeologi
4. Antikens kultur och samhällsliv

Utbildningen på forskarnivå i arkeologi för doktorsexamen med inriktning allmän arkeologi, osteoarkeologi eller antikens kultur och samhällsliv består dels av en kursdel om 60 hp, dels av en avhandlingsdel om 180 hp, motsvarande ett respektive tre års heltidsstudier. För licentiatsexamen ska kursdelen omfatta minst 30 hp och uppsatsen 90 hp.

Utbildningen på forskarnivå i arkeologi för doktorsexamen med inriktning laborativ arkeologi består dels av en kursdel om 90 hp, dels av en avhandlingsdel om 150 hp, motsvarande ett och ett halvt respektive två och halvt års heltidsstudier. För licentiatsexamen ska kursdelen omfatta minst 60 hp och uppsatsen 60 hp.

Utbildningen planläggs så, att studierna kräver fyra läsår för studerande som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Därvid förutsätts att doktoranden dels ägnar sig helt åt studierna, dels utnyttjar undervisningen och handledningen effektivt. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50 procent av heltid, d v s åtta år.

För alla doktorander gäller att studietiden förlängs i proportion till den tid doktoranden har undervisat eller på annat sätt anställts av institutionen för annat än forskarstudier. För deltidsdoktorand förlängs studietiden i proportion till den minskade studieaktiviteten.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi samt antikens kultur och samhällsliv ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av cotutelle, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnader i utbildningen som dokumenteras i den individuella studieplanen.

Detaljer i studiernas uppläggning bestäms under punkt 6.3, i den individuella studieplanen, samt i den precisering av litteraturkursernas omfång och inriktning som fastställs av Institutionsstyrelsen.

6.1 Individuell studieplan

En individuell studieplan, fastställd av Institutionsstyrelsen, ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i arkeologi. Den individuella studieplanen innehåller högskolans och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen fastställs av Institutionsstyrelsen efter samråd med doktoranden och dennes handledare. Den individuella studieplanen följs upp minst en gång per år efter samråd med doktoranden och dennes handledare och ändras av högskolan i den utsträckning som behövs.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap 29 och 30 §§ högskoleförordningen, *Regler för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet* samt Humanvetenskapliga områdets anvisningar och Humanistiska fakultetens riktlinjer.

6.2Handledning och andra resurser

Den som antagits som doktorand har rätt till handledning under den föreskrivna utbildningstiden om 240 hp (120 hp för licentiatsexamen).

Minst två handledare ska utses för varje doktorand vid utbildningens början och en av dessa ska utses till huvudhandledare. Handledare utses av Institutionsstyrelsen vid Institutionen för arkeologi och antikens kultur. Huvudhandledaren ska vara anställd vid institutionen. Båda handledarna ska inneha doktorsexamen och minst en av dem ska inneha lägst docentkompetens.

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Anhållan om byte av handledare ska ställas till Institutionsstyrelsen.

Omfattningen av handledningen kan variera beroende på var i utbildningen som doktoranden befinner sig. Humanistiska fakultetsnämnden har dock som schablon fastställt att minst 80 arbetstimmar per år och heltidsdoktorand ska avsättas för handledning. Av dessa bör 30-40 timmar vara kontakttid. Såväl den tidsmässiga som den innehållsliga fördelningen mellan

handledarna ska anges i den individuella studieplanen. I denna ska också antalet handledningsträffar per termin anges.

Institutionen ger doktoranden tillgång till arbetsrum, dator, gemensamma personalutrymmen, kopierings- och utskriftsmöjligheter samt universitetets biblioteksresurser.

Nedan anges krav som kan ställas på en väl fungerande handledning:

- Handledare och doktorand ska årligen stämma av vad som åstadkommit i relation till den individuella studieplanen, samt upprätta ett detaljerat program för det kommande årets studier.
- Huvudhandledaren ska se till att avgränsningen av avhandlingsämnet sker på sådant sätt att studierna kan slutföras inom den fastställda normalstudietiden.
- Doktoranden ska bedriva sina studier med den aktivitetsgrad som fastställts i den individuella studieplanen och ta kontakt med sina handledare vid eventuella problem.

6.3 Kurser och examination

Inom inriktningarna allmän arkeologi, osteoarkeologi samt antikens kultur och samhällsliv omfattar kursdelen två terminers heltidsstudier, d v s 60 hp. Kursdelen för licentiatsexamen omfattar en termins heltidsstudier, d v s 30 hp.

Inom inriktningen laborativ arkeologi omfattar kursdelen tre terminers heltidsstudier, d v s 90 hp. Kursdelen för licentiatsexamen omfattar två terminers heltidsstudier, d v s 60 hp.

För samtliga inriktningar ska kursdelen vara utformad så att delar av målen för utbildningen enligt punkt 3 ovan uppfylls. Kurserna anges i den individuella studieplanen.

Institutionsstyrelsen utser examinator för varje kurs. Kunskapsprov bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

De obligatoriska litteraturkurserna ska ge kunskap om den teoretiska och metodiska debatt som fortgår inom ämnet samt ge en överblick över forskning som spänner över hela det kronologiska fältet. Litteraturkurserna ska även ge fördjupad kunskap om de problemställningar som behandlas i avhandlingen och hur dessa hanterats i tidigare forskning.

Inriktning allmän arkeologi

Inom inriktningen allmän arkeologi är endast en kurs obligatorisk och det är en litteraturkurs om 30 hp. Därtill ingår övriga forskarkurser om 30 hp som bör inkludera en kurs i vetenskapsteori. Bland kurserna kan även ingå kurs/er i högskolepedagogik om högst 7,5 hp. Eget föredrag vid internationell konferens berättigar till 3 hp vid högst två tillfällen. Minst en

utomnordisk studieresa, anordnad som exkursion för doktorandgrupp eller som individuell resa, bör företas för att nå kontakt med andra forskningsmiljöer. En sådan resa berättigar till 3 hp vid högst ett tillfälle.

För licentiatsexamen inom inriktningen allmän arkeologi omfattar kursdelen en termins heltidsstudier, d v s 30 hp. Obligatorisk kurs är en litteraturkurs om 15 hp. Övriga forskarkurser om 15 hp kan hämtas ur kursdelen för doktorsexamen enligt ovan.

Inriktning laborativ arkeologi

Inom inriktningen laborativ arkeologi omfattar de obligatoriska kurserna 67,5 hp. Bland dessa ingår en litteraturkurs om 45 hp. Övriga obligatoriska kurser är dels en kurs i vetenskapsteori, dels kurs/er i laborativ fältarkeologi. Dessa kurser bör genomgås under de första två studieåren. Minst en utomnordisk studieresa, anordnad som exkursion för doktorandgrupp eller som individuell resa, bör företas för att nå kontakt med andra forskningsmiljöer. En sådan resa berättigar till 3 hp vid högst ett tillfälle.

Inom inriktningen laborativ arkeologi ingår övriga kurser om 22,5 hp. Dessa kurser är avsedda att ge doktoranden fördjupade kunskaper inom avhandlingens specialområde. Eget föredrag vid internationell konferens berättigar till 3 hp vid högst två tillfällen

För licentiatsexamen inom inriktningen laborativ arkeologi omfattar kursdelen två terminers heltidsstudier, d v s 60 hp. Obligatoriska kurser är en litteraturkurs om 45 hp och en kurs i vetenskapsteori. Övriga kurser kan hämtas ur kursdelen för doktorsexamen enligt ovan.

Inriktning osteoarkeologi

Inom inriktningen osteoarkeologi omfattar de obligatoriska kurserna 60 hp. Bland dessa ingår en litteraturkurs om 30 hp. Övriga obligatoriska kurser är dels en kurs i vetenskapsteori, dels en fältarkeologisk kurs. Dessa kurser bör ha genomgås under de första två studieåren.

Inom inriktningen osteoarkeologi ingår övriga kurser om 15 hp. Dessa kurser är avsedda att ge doktoranden fördjupade kunskaper inom avhandlingens specialområde. Bland kurserna kan även ingå kurs/er i högskolepedagogik om högst 7,5 hp. Eget föredrag vid internationell konferens berättigar till 3 hp vid högst två tillfällen. Minst en utomnordisk studieresa, anordnad som exkursion för doktorandgrupp eller som individuell resa, bör företas för att nå kontakt med andra forskningsmiljöer. En sådan resa berättigar till 3 hp vid högst ett tillfälle.

För licentiatsexamen inom inriktningen osteoarkeologi omfattar kursdelen en termins heltidsstudier, d v s 30 hp. Obligatorisk kurs är en litteraturkurs om 15 hp. Övriga forskarkurser om 15 hp kan hämtas ur kursdelen för doktorsexamen enligt ovan. Kurserna bör inkludera en kurs i vetenskapsteori.

Antikens kultur och samhällsliv

Inom inriktningen antikens kultur och samhällsliv är endast en kurs obligatorisk och det är en litteraturkurs om 37,5 hp. Kursen omfattar den grekiska kulturvärlden med östra Medelhavsområdet, den italisk-romerska kulturvärlden med västra Medelhavsområdet samt relevant teori och metod. Både ämnets historiska och arkeologiska delar ska tillgodoseas liksom källmaterialstudium. Övriga kurser omfattar 22,5 hp och bör inkludera en kurs i vetenskapsteori. Övriga kurser kan t ex utgöras av högskolepedagogiska kurser om högst 7,5 hp eller ämnesgemensamma kurser vid andra universitet eller de svenska Medelhavsinstitutet. Eget föredrag vid internationell konferens berättigar till 3 hp vid högst två tillfällen.

För licentiatsexamen inom inriktningen antikens kultur och samhällsliv omfattar kursdelen en termins heltidsstudier, d v s 30 hp. Obligatorisk kurs är en litteraturkurs om 22,5 hp. Övriga forskarkurser om 7,5 hp kan hämtas ur kursdelen för doktorsexamen enligt ovan.

6.3.1 Tillgodoräknande

Beslut om huruvida en tidigare utbildning ska kunna tillgodoräknas fattas av studierektor för forskarutbildning i arkeologi, i samråd med handledare, efter anhållan av doktorand. Om en kurs tillgodoräknas förkortas studietiden i motsvarande utsträckning.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Under utbildningen förväntas doktoranden aktivt delta i de forskarseminarier som ges inom respektive inriktning samt i de institutionsgemensamma forskarseminarierna. Doktoranden ska där vid minst tre tillfällen presentera sitt pågående avhandlingsarbete. Första tillfället är ett presentationsseminarium vid utbildningens början, andra tillfället ett så kallat halvtidsseminarium, och det tredje tillfället ett slutseminarium med en särskild utsedd granskare. Slutseminariet sker normalt ca 6-12 månader före planerad disputation.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

För att kunna få doktorsexamen krävs en godkänd avhandling. Ämne för doktorsavhandlingen väljs i samråd med handledarna tidigt under doktorandstudierna. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Avhandlingen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3.1 ovan uppfylls.

Avhandling inom forskarutbildning i arkeologi ska vara skriven på svenska, danska, norska, engelska eller, om synnerliga skäl finns, tyska eller franska. Doktorsavhandling som skrivits på svenska ska innehålla sammanfattning på engelska och avhandling som skrivits på

engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. I de fall avhandlingen skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattningar på såväl svenska som engelska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att en läsare utan kunskaper i avhandlingsspråket ska få en klar uppfattning om avhandlingens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till avhandlingens olika kapitel. Bedömningen av sammanfattningen ska vid betygsättningen ingå i bedömningen av hela avhandlingen.

Till varje doktorsavhandling ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat ("abstract") omfattande högst 3 500 tecken inklusive mellanslag. Referatet ska:

ange avhandlingens titel, det språk avhandlingen är skriven på, författaren/författarna samt universitet och institution,

återge innehållet i avhandlingen enligt dispositionen: problem, metoder och resultat,

förses med nyckelord och andra uppgifter av betydelse för litteratursökning i digitala informationssystem.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam eller inom ramen för ett lagarbete samt med en inledande och avslutande ramtext (sammanläggningsavhandling). Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna urskiljas.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att avhandlingen (inklusive kapitlen i en sammanläggningsavhandling) bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Doktorsavhandling i arkeologi med inriktning mot arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi och antikens kultur och samhällsliv ska granskas och försvaras muntligt vid en offentlig disputation. Disputationen ska hållas på svenska, danska, norska, engelska eller, om synnerliga skäl finns, på tyska eller franska. Disputationen ska följa *Riktlinjer för disputation vid Humanistiska fakulteten*.

Doktorsavhandling och disputation bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd av en betygsnämnd som utses särskilt för varje avhandling. Vid betygsättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som det offentliga försvaret. Minst en person i betygsnämnden ska vara verksam vid ett annat lärosäte. Också om doktoranden genomför sin utbildning inom ramen för ett samarbetsavtal måste ovanstående riktlinjer följas.

Kriterier för sammanläggningsavhandling

En sammanläggningsavhandling består av en ramtext – en så kallad kappan – och bör därutöver bestå av minst fem artiklar. Av dessa bör minst tre vara publicerade eller antagna för publicering i refereegranskade vetenskapliga publikationer medan det för övriga räcker att de skickats in för granskning. Om samförfattade artiklar förekommer ska doktorandens egen insats tydligt kunna urskiljas och doktoranden måste vara försteförfattare till minst två artiklar. I kappan ska delstudiernas huvudresultat presenteras samt diskuteras och värderas i förhållande till relevant forskningsläge. Där ska också avhandlingsarbetets sammanhängande forskningsproblem presenteras. Vidare ska utgångspunkter och genomförande, såsom bakgrund, teoretiska perspektiv, material och metodval tas upp i kappan.

I övrigt gäller följande krav:

- att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligen bidrar till kunskapsutvecklingen,
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras,
- att metoden tillämpas korrekt,
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i avhandlingen redovisade, bidrag till forskningen,
- att materialet presenteras på ett tydligt sätt och att nödvändiga avgränsningar redovisas och motiveras,
- att akribin vad avser litteraturhänvisning, noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram med mera är god,
- att avhandlingen disponeras på ett logiskt sätt och dispositionen är konsekvent genomförd,
- att avhandlingen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt
- att resultaten sammanfattas.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

För att kunna få licentiatexamen krävs en godkänd licentiatsuppsats. Ämne för uppsatsen väljs i samråd med handledarna tidigt under doktorandstudierna. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildning på forskarnivå.

Uppsatsen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3.2 ovan uppfylls.

Licentiatuppsats inom forskarutbildning i arkeologi inom inriktningarna allmän arkeologi, osteoarkeologi samt antikens kultur och samhällsliv omfattar 90 hp, inom inriktningen laborativ arkeologi omfattar uppsatsen 60 hp. Uppsatsen utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografi), eller som en sammanläggningsuppsats omfattande minst två artiklar samt en kapp. Minst en av artiklarna ska vara publicerad eller antagen för publicering i en referegranskad vetenskaplig publikation. Om artiklarna har flera författare måste doktorandens insats klart kunna urskiljas och doktoranden måste vara försteförfattare till minst en artikel.

Licentiatsuppsatsen ska vara skriven på svenska, danska, norska, engelska eller, om synnerliga skäl finns, tyska eller franska. Uppsats som skrivits på svenska ska innehålla sammanfattning på engelska och uppsats som skrivits på engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. I de fall uppsatsen skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattningar på såväl svenska som engelska.

Licentiatsuppsats i arkeologi med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi och antikens kultur och samhällsliv ska granskas och försvaras muntligt vid ett offentligt seminarium. Uppsatsen ska granskas och försvaras på svenska, danska, norska, engelska eller, om synnerliga skäl finns, på tyska eller franska. Seminariet ska följa *Regler för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet* samt de riktlinjer som gäller vid Humanistiska fakulteten. Uppsatsen samt doktorandens försvar vid licentiatsseminariet bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd av en av Institutionsstyrelsen särskilt utsedd examinator. Denne ska vara minst docent eller motsvarande.

Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att uppsatsen bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

I övrigt gäller följande krav:

att uppsatsen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligen bidrar till kunskapsutvecklingen,

att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras,

att metoden tillämpas korrekt,

att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i uppsatsen redovisade, bidrag till forskningen,

att materialet presenteras på ett tydligt sätt och att nödvändiga avgränsningar redovisas och motiveras,

att akribin vad avser litteraturhänvisning, noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram med mera är god,

att uppsatsen disponeras på ett logiskt sätt och dispositionen är konsekvent genomförd,

att uppsatsen är acceptabel ur språklig synpunkt, samt

att resultaten sammanfattas.

För doktorander som inte klart deklarerat en avsikt att begränsa sina studier inom utbildning på forskarnivå till licentiatsetappen ska ämnet väljas så att uppsatsen kan utvidgas till en doktorsavhandling.

Licentiatsetappen är inte obligatorisk för filosofie doktorsexamen, och det krävs inte att doktoranden redan vid antagningen till utbildning på forskarnivå ska bestämma sig för om denne önskar genomgå etappen eller inte. De doktorander som inte har en klart uttalad önskan att begränsa sina studier till etappen rekommenderas därför starkt att överväga att lägga upp sina studier med direkt sikte på doktorsexamen. En sådan uppläggning utgör inget hinder för att senare under studierna inrikta dessa mot etappen som ett slutmål eller delmål.

7. Övergångsregler

Den som före 2019-03-19 har påbörjat sin utbildning på forskarnivå i arkeologi enligt en tidigare fastställd studieplan har rätt att fullfölja studierna enligt den planen dock under beaktande av föreskrifterna i HL, HF, *Regler vid Stockholms universitet* samt Humanistiska fakultetens riktlinjer. Den som har påbörjat sin utbildning på forskarnivå i arkeologi enligt tidigare fastställd studieplan har möjlighet att fullfölja studierna enligt föreliggande reviderade plan med inriktning mot allmän arkeologi, laborativ arkeologi, osteoarkeologi eller antikens kultur och samhällsliv, efter anhållan till Institutionsstyrelsen vid Institutionen för arkeologi och antikens kultur.